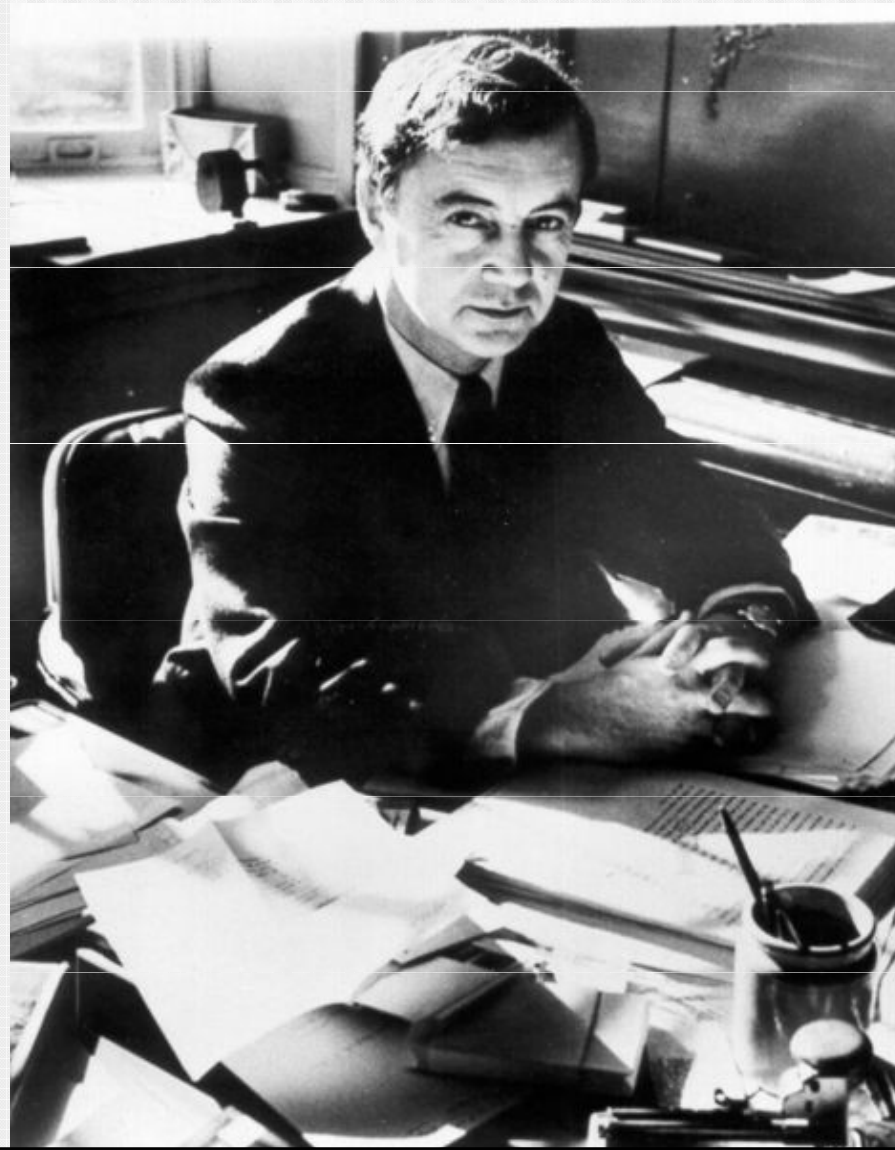

4. základní teoretické přístupy v sociologii

- Goffman E.: *Všichni hrajeme divadlo*

Erving Goffman (1922 - 1982)

Erving Goffman (1922 - 1982)

- 1959: The Presentation of Self in Everyday Life
- 1963: Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity

Erving Goffman

- **Dramaturgismus** – sociální realita je popisována metaforou divadla
- Podobně jako **teorie sociálních rolí** – (Mead, Linton, Merton, Dahrendorf)
- **Teorie sociální směny** (Homans, Blau) – inspirace institucí trhu a tržní směnou
- Dramaturgismus a teorie sociálních rolí spadají pod paradigma interpretativní sociologie

Erving Goffman – The Presentation...

- Málo systematické a esejistickou formou psané dílo
- Výzkum chování lidí v každodenních interakcích
- „Sociologii přetvářky“ - analyzuje způsoby, jakými lidé manipulují v průběhu interakcí s dojmem, který činí na druhé lidi
- Segregace publika umožňuje přehrávat různé role před různým obecenstvem
- Možnosti mystifikace publika i sebekontroly herců
- Problematika sociálních rituálů
- Nikdy nejednáme s vlastním účinkujícím , ale pouze s jeho rolí

Erving Goffman – Stigma

- Studuje situace bezprostředního kontaktu lidí stigmatizovaných a „normálních“
- Goffman sám pobýval v psychiatrické léčebně – za účelem výzkumu
- Stigma - silně diskreditující atributy, kterým se někdy říká selhání, nedostatek nebo handicap
- Stigmatizované rozděluje dle míry „postižení“ na „diskreditované“ a „diskreditovatelné“
- Kontakt mezi „stigmatizovanými“ a normálními je vždy oboustranným problémem
- Neproblematickým je 1) vzájemný kontakt mezi stigmatizovanými a 2) kontakt mezi stigmatizovanými a „zasvěcenými“

Erving Goffman – Stigma

- G. Analyzuje čtyři typy „morální kariéry“:
 - osoby s vrozeným stigmatem, kteří zároveň se socializací zjišťují, že jsou odlišní
 - dítě je izolováno v určité ochranné ulitě a udržováno v přesvědčení, že je „normální“
 - jedinec získává stigma až v pozdějším věku, což vede k znovuhledání identity
 - osoby, které jsou socializovány v cizí komunitě
- Nejčastější *technikou zvládnání stigmatu* je vyhýbání se novým seznámením a důvěrným kontaktům. Tím totiž eliminujeme výskyt neočekávaných situací, jež mohou vést k odhalení stigmatu.